

GYOMAI UJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hegyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24

Befizetések postacsekken:

„Sylvánia-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csatlósírlők este 6 óra

Felolvasó szerkesztő: WAGNER MÁRTON
Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„SYLVÁNIA” NYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjazabásai:

Egyházasbás (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés
50 fillér. Éves hirdetésnél 10 százalék kedvezményi
adunk.

Megjelenik minden szombaton reggel.

Angol ármány

Hadicséljait Anglia egy angol folyóiraton keresztül hozza nyilvánosságra. A cikk szerint Olaszországot le kell fejevrezni, Iztriát, Póliát, Triestet és Fiumét az éleltrekelített Jugoszláviához kell csatolni. Csehszlovákiát tel kell támasztani, Benesnek és érdektársainak kell ajándékozni Ausztriát és Magyarországot, Németországot pedig tel kell darabolni. Anglia hadicsélja végeredményben „az európai hatalmi egyensúly helyreállítása”.

Ez a hátborzongató frázis-sor mintha a kriptából érkezne, oly kísértetiesen kondul s tanubizonyosságot tesz arról, hogy Anglia a múlt világháború óta elfelejtette — egyebek között — a kenetteljes ígéretések célirányos stílusát. Hol állanak ezek a durvaszövegű, kiméletlen brit célkitűzések Wilson tizennégy pontjának finom ravaszságától, s hol áll Európa nyers feldarabolásának mai angol terve színvonalban a népek önrendelkezésének megejtő és megtevesztő fantomjától. Anglia ezekkel a háborús célokkal akar háborút nyerni? Ezekkel a divaljukat mult, torzonborz tervekkel akarja Európát ujjaépiteni? Hiszen látván látja erőfeszítésünket, amellyel Európa ószinte békejét helyre akarjuk állítani s amellyel az európai népek jólétének alapjait le akarjuk rakni. Hol áll e keresztény és tiszteltreméltóan európai célkitűzéstől az angol otrombaság, amellyel a hatalmi egyensúly helyreállítása címén kezét ismét Európa javaira akarná tenni. Pedig ezen is tulmenne. Az elmúlt világháborúban ellenteleinek füt-fát ígért s a háború befejeztekor kardját mégis kiméletlenül a serpenyőbe dobta. El lehet képzelni, hogyan telepednének rá bolsevista csatlósáival, küsszövetségeseivel és gyarmatai csapataival arra az Európára, amely az angol béke keserű kenyérét két évtizeden keresztül ette.

Érdeklődésével az angol béke-terv minket magyarokat is megtisztel. Ha valaki közülünk nem tudta volna, miért harcolunk, most megtudhatja. Egy azonban bizonyos: fejünket igába nem bajtuk, s ezt a küzdelmünket az utolsó szálig addig folytatjuk, amíg céljainkat diadalra nem visszük.

Nemzeti ünnep

Miklós-nap évtordulóján ismét ünnepet ül a magyar nemzet. Kormányzónk névnapját ünnepeik, a nagyháborúhoz és a fájó apai veszteséghez mértén esendben, de szívünk minden melegével.

Most dul a nagy erőpróba igazán. Az Ellenség szinte minden erejét a tengelyhatalmak ellen vetette harcba. A vörös sátán dacolni akar a tél minden nehézségeivel és végső vonaglásában pokoli erőket vet harcba. Az angolászok Afrikában támadnak.

A magyar nemzet elsőnek csatlakozott a tengelyhatalmakhoz. Kormányzónk bölcs döntése ezelőtt is mindig a nemzet javára volt, most is az lesz. Álljuk a kemény küzdelmet és kitartunk a győzelem megszerzéséig, nem úgy, mint 18-ban, amikor nem volt vezetője a nemzetnek.

Kérjük Istenünket, adja meg, hogy Kormányzó arunk mielőbb vezessen bennünket a megérdemelt győzelemhez.

A déda-szeretfalvai vasutivonal ünnepélyes megnyitásának sorrendje

A szeretfalva—dédai vasutivonal ünnepélyes megnyitása december 5-én, ma déli 12 óra 30 perckor Dédai vasutállomásán történik. Az iparügyi és kereskedelmi minisztérium már szélküldötte a megnyitóünnepség meghívóit, amelyek egyidejűleg szabadjegyként szolgálnak. Az ünnepségre meghívottak Budapestről Szeretfalva vasuti állomásig külön vonatokon, majd innen társasgépkocsin utaznak Dédára. Marosvásárhelyről, valamint Sepsiszentgyörgyről is különvonatok indulnak. Besztercéről pedig külön társasgépkocsijárat megy, magángépkocsikon pedig a budapesti sepsiszentgyörgyi négyes számú állami uton lehet Dédai állomást megközelíteni.

A miniszterelnöknek, a minisztereknek és az állami méltóságoknak a szeretfalvai vasutállomásra érkezésük után Varga József iparügyi és kereskedelmi miniszter a kormányelnöktől engedélyt kér az első személyszállító vonat áthaladására. A kormányelnök megadja az engedélyt és elszakítja a Dédai felé

vezető vágány felett elhelyezett diszkaput elzáró szalagot.

Lesián Ferenc római katolikus esperes, besztercei apátplebános imája után a kormányelnök és kísérete vonatraszállanak és áthaladnak az új vonalon Dédára, ahol megérkezésük után kezdetét veszi az ünnepség, amelynek műsora a következő:

1. A magyar államvasutak zenekara eljátsza a Himnuszt.
2. A Máv. énekkara éneklí a Hiszekegyet.
3. Kállay Miklós miniszterelnök ünnepi beszédet mond.
4. Varga József iparügyi miniszter ismerteti a szeretfalva—dédai vasutépítés történetét.
5. Teleki Béla gróf országgyűlési képviselő, az Erdélyi Párt elnöke üdvözli a kormányelnököt.
6. Kiss Lajos református esperes imát mond.
7. A Máv. énekkara a Szózatot éneklí.
8. Varga József iparügyi miniszter bemutatja vasutépítés vezetőjének, vállalkozóinak és munkásainak küldöttségét a kormányelnöknek.
9. A Máv-zenekar a Himnuszt játssza.

GAZDÁKI

Több ősziszántás:
nagyobb jövedelem
és jobb termés

Ne mulasszuk el az őszi mélyszántás elvégzését, mert ezzel biztosítjuk tavaszi terményeink egészséges fejlődését és így több termelést, ezzel pedig magunk nagyobb jövedelmet tudunk biztosítani. Az ősziszántás különös fontossággal bír szárazságra hajló hazai viszonyaink között, mert az ősszel mélyen szántott talaj lényegesen több téli csapadékot, esőt, hólet képes befogadni és a növényeink részére elraktározni, mint ha tavaszig szántatlanul hagyjuk a földet. Az ősziszántás után kevesebb talajmunkát kell végeznünk tavasszal, ami késői kitavaszkodás esetén szintén nagy előny.

Az őszi mélyszántás időben való elvégzése nemcsak a gazda érdeke, hanem az egész országé is. Eppen ezért az állam a december 31-ig legalább 15 centiméter mélyen elvégzett ősziszántás minden kataszteri holdja után tiz pengő jutalomban részesíti azt a gazdát, aki legalább annyi őszi vetést mint tavaly. Azok a gazdák tehát, akik ezeknek a feltételek megfelelnek, a községi előljárástól kérjenek bejelentőlapot, azt töltsék ki és január 15-ig nyújtassák be az előljárásnál. A gazdasági felügyelők ellenőrzik a bejelentéseket, és amennyiben azok a valóságnak megfelelnek, az illető gazdák még a tavasszal megkapják a szántásuk után a holdankinti tiz pengőt.

Szántunk tehát minél többet most ősszel. A gazdának előnye származik ebből, mert a tavasz folyamán olyan időben kapja meg a jutalmakat, amikor a pénzre szüksége van, de ezenfelül azért is, mert a jól elvégzett ősziszántás után jobb termésre számíthat. Végül azt se feledjük el, hogy háborúban vagyunk és a közérdekében hazafias kötelességét mindenki nek teljesítenie kell.

FÜTŐ — TÉLIRE

Mióta ilyen nehéz idóket élünk, szállítási nehézségek vannak, nagyon sokszor jut eszembe az öreg Miklós bácsi. Bizonyára más is emlékszik még rá. Talán nem is volt soha fiatal, — mindig öreg volt. Utolsó percéig dolgoztatott a kőmives mesterségben. Egy-egy ólat, vagy melléképületet hulladék anyagokból csak ő tudott tökéletesen megcsinálni. Nálunk 1927-ben egész nyáron át dolgozott. Átrakta a tetőkön a cserepeket, új disznóolat csinált, de a főremeke egy kutyaház volt. A négy gyermekem ott leste reggeltől-estig, hogyan készül az új remekmű és mikor a Jóska fiam ráfestette a „Harap-lak“ elnevezést, tökéletes volt a boldogság. Az öreg Miklós bácsi együtt örült, gyönyörködött velük.

Kis szalonákat ebédelt az öreg, míg a gyermekeim ki nem aludták, hogy mindegyikéből, de különösen a levezből vegyek el egy kanállal és adjunk az öregnek meleg ebédet.

Jó világ volt még akkor. Minden faterkedésben 8—10 vagon fa volt szépen felmáglyázva az udvaron. Megkérdeztük a vevőt: melyikből parancsol?

Egyszer feltűnt nekem, hogy, bár egymaga édegel az öreg Miklós bácsi, minden szombaton egy felmázsa fát visz haza.

— Megkérdeztem:

— Miklós bácsi, mit csinál maga, hogy egy hét alatt elfogy magénál 50 kg. fa? Hiszen nálunk nagy család van, mégsem fogy el 25—30 kg-nál több.

— Dehogyan fogy ez el, nagysága kérem, összevágom, berakom a kis olba. Télen nem dolgozik a kőmives, nincs kereset, most sem keresek annyit, hogy 10 q. fát egyszerre megvehessek, így gyűjtöm össze lassanként.

Egyszer megint látom, hogy az öreg egy nagy talicska gíztasztit.

— Hát ez mi lesz Miklós bácsi? — kérdelem.

— Télire fűtő. Most szedegtem kint az országot szélén, száraz kóró.

Egy kis malackát is ragasztott az öreg. A pék abban az időben mindig adott finom, puha kenyeret. Gondtalanul pipázgatott az öreg és uri módon kitélt. Volt bőven minden.

És hányszor jutott eszembe az öreg Miklós bácsi, mikor egy január—februárban bejött hozzám valaki, hogy adjak 10 kg fát — bitelbe, mert megtagynak, kereset meg ninesen. Adtam. Fel sem irtam. Minek?

Megtörtént, hogy ilyen asszony a következő nyáron bevetődött hozzám, de mikor hívtam, hogy jöjjön a pincét, vagy padlást takarítani, természetesen soha nem ért rá. Másik télen azért újra eljött „bitelt“ kérni. És adtam, mert volt és mert talán azokat a sok kis 10 kg lákat mégis felírta Valaki.

Vajjon most a nyáron eszébe jutott-e a jól kereső munkásembernek, hogy egyszer-egyszer félretegyen 50 kg fát, vagy szenet? Hátha a télen nem lesz munkája? Volt-e, aki csak egy délután kiment az országot szélére kórót szedgetni? Fűtőt télire, a kemencébe. Idő lett volna bőven, mert nagyon sokszor láttam „tanyázókat“, a kis kapukban, vagy az árokparton üldögelni.

Alig hiszem, mert épen a napokban beszélgettük egyik kartársammal, hogy május—

junius hónapban 4—5 hétig állt a kereskedőknél egy-egy vagon fa, vagy szén, míg elfogyott. És az utszéleken mindenféle ott látni még most is a száraz kórókat, elázva, szétől összeletörve, sárba taposva.

Ideje volna már az embereknek megtanulni az öreg Miklós bácsi életbölcességét, hogy a kevésből is lehet takarékoskodni, és nyáron át lassanként mégis lehet lehet valamit beszerezni télire. Ha nem is két éves vágású I.O. bükkhasábfát, legalább azt, amit a kereskedő nagy utánjárással hamarabb le tud hozatni.

Az öreg Miklós bácsi pedig bizonyára most is a jó, meleg buboskemence mellett pipázgat, mert az égi mezőkön is szedgetett a nyáron száraz kórót: fűtőt télire.

Kollmann Józsefné.

Tökmag ellenében kiszolgáltatott szappanulványok

Csak az ulványt kiállító Futura-bizományos községében üzlettel rendelkező, kijelölt szappankereskedő válthatja be. Más községekben kiállított és a Futura-bizományos bélyegzőjével, valamint aláírásával el nem látott szappanulványok be-

váltása tilos. Ha a kereskedőnek a szappanulvány valódisága ellen bármely gyanuja mérülne fel, köteles erről a körülményről a legközelebbi illetékes hatóságnál, m. kir. államrendőrségnél, m. kir. esendőrségnél azonnal jelentést tenni.

Honvédnep

az Apolló Mozgóban

December 8-án kedden az Apolló Mozgóban ünnepi előadás lesz. Mi, gyomaiak is hozzá akarunk járulni szerény tehetségünkkel ahoz, hogy hős katonáink, — akik itthagya szeretteiket, családjaikat, küzdenek egy jobb, boldogabb magyar jövőért — az otthon melegét, meghittségét nélkülözve bár, emlékezzenek az itthoniak hálájára, szeretetére. Szent Karácsony ünnepét megbékélt örömmel, ajándékokkal elhalmazva ünnepeljék ott kint, a karácsonyfa alatt. Ezt a szent célt van hivatva elősegíteni az Apolló Mozgó december 8-i, keddi előadása, amikor is mind a négy előadás teljes bruttó bevételét, minden levonás nélkül honvédeink karácsonyfájára ajánlotta fel. A befolyó összeget a Vöröskereszt utján fogja a mozgószínház igazgatósága rendeltetési helyére eljuttatni. Bemutatásra kerül a „Zavaros éjszaka“ c. nagy sikerű magyar film.

Ezúton kérünk mindenkit, válta meg jegyét erre a napra,

hogy minél többet juttathassunk Nekik. Előadások kezdete: fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 órakor.

Ezen a napon, tekintettel a jótékonycsejra, bértetszűnet.

A következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztő ur!

Mint b. lapjának, a „Gyomai Ujság“nak régi olvasója, a 1. évi 48-ik számában a következőket olvastam. „Bicsérdy Tibor a bicsérdista növényevő hosszú élet jósoló vezetője 67 éves korában meghalt“.

Én is hallottam a rádió bemondását, de óriási tévedés Önnek is, másoknak is, ha azonosítják Bicsérdy Tibort — Bicsérdy Bélával, aki hosszú életet jósol hűveinek, ha követik: zsir és husnélköli nyerskosztos tanításait.

Bicsérdy Bélát, — kitől fényképeket is kaptam — személyesen ismerem. Jelenleg Pesti-szenterzsébet lakik, 72 éves és

dacára magas életkorának, fürgé, egészséges, erős fiatal embernek néz ki.

Az elhalt Bicsérdy Tibor órnagy volt és Magyarországi Vegetárius Egylet elnöke. Bicsérdy Bélának testvér öccse volt.

Az igazságkedvéért voltam bátor soraimmal felkeresni, aki 14 év óta Bicsérdysta vagyok és állandó levelezésben állok Bicsérdy Bélával.

Kérem b. lapjának következő számában felvilágosító sorokat közölni.

Tisztelő hűve:

brassói Greising Józsefné.

Leadtuk e felvilágosító sorokat s csak azt jegyezzük meg: hogy ez nem változtat a mi közlésünkön. Nem tudtuk ugyan a rokon kapcsolatokat nem is azonosítottunk, de azt biztosan tudtuk s csak azt közöltük: hogy Bicsérdy Tibor a növényevők vezetője (hiszen elnöke volt az Egyesületnek) meghalt Szerkesztő.

Hirdetmény

A gyulai m. kir. pénzügyigazgatóság rendelete alapján a községi adóhivatal értesíti az adózó közönséget, hogy mindazon természetes személyek, akik adóhátralékukat, valamint folyó évielőírásukat 1. évi december hó 31-ig kifizetik, 2 százalékos kamattérítésben részesülnek.

Gyoma, 1942. december 2.

KOVÁCS SANDOR
h. jegyző.

Felvételek a Mars-bolygóról és Napról. Harom francia tudós a Mont-Blanc vidékén, a Pic du Midi-hegyen levő megfigyelőben ötletli munkával színes felvételeket készített a Mars-bolygóról és a Napról. A francia sajtó közleményei szerint a fényképnagyításokon váratlan változásokat figyeltek meg a Mars-bolygó kontinenseinek alakján. Ezekkel a fényképvételekkel sem sikerült azonban még mindig bebizonyítani, hogy van-e a Marson növény és állatvilág.

Anyakönyvi hírek

Születtek: Nagy Antal és neje Garai Erzsébet fia Antal ref.

Házasságot kötöttek: Hoffmann József és Gellai Erzsébet, Szabó Zakariás és Timár Mária, Kelemen Sándor és Uhrin Neszle.

Elhaltak: Tótká Etel 54 éves ref., Kéri Lajos 68 éves ref. özv. Kiss Lászlóné Zilahi Sára 92 éves ref. özv. Nádudvai Jánosné Kruchió Eszter 72 éves ref.

A HONVÉD MEGBECSÜLÉSE

Századparancsnoka közbenjárására házat és két hold kisalföldi földet kapott Hiros Sándor arcvonalon küzdő honvéd. A kisalföldi mezőgazdasági kamara közbeiktatásával csupán annyit kérvényezett, hogy feleségét és kis családját ne lakoltassák ki az egykori cseh telepeseiktől visszamaradt házból, amelynek bérét Hiros Sándor arcvonalszolgálatának kezdete óta — e vis maior miatt — nem fizette. A kisalföldi mezőgazdasági kamara táviratilag terjesztette a hős magyar honvéd kérelmét a földművelésügyi miniszter elé, aki a kérelemre a magyar nemzet gondoskodásához és nemes szívéhez mért korszerű választ adott. Mérlegre tette a lakbér összegét és a ház értékét, s mindezt hozzájárta a magyar honvéd által hazájáért vállalt áldozattal, s mert a mérleg serpenyője a magyar honvéd áldozatvállalásának javára billent, a földművelésügyi miniszter a házhoz tartozó kétholdnyi földet is a honvédnek adta. Hiros Sándornak sem az otthon miatt, sem családja kenyere miatt nem kell már aggódnia, a magyarok Istene a hősies-séggel és helytálló türelemmel, amit a magyar honvéd szívébe oltott: a honvéd és a családja részére mindent kiteremtett. Hiros Sándor eseléből viszont minden küzdő honvédnek látnia kell, hogy a nemzet szíve velük és értük dobban, s amíg ők a szteppék havas éjszakáin őrhelyükön állanak, családjuk sem marad támasz nélküli, mert a küzdő honvédek és hozzátartozóik odahaza a nemzet szeretete veszi körül.

40 százalékkal drágult a bor

A borkinak a szüreti időszakban rendszerint olcsóbbodni szoktak, míg az idén fordított jelenséggel állunk szemben. A cukorfokokként 3 és 4 filléres mustár maligánfokokként 10 filléres bornak adta át a helyét. Ennek magyarázatát szakkörök a gyenge kínálatban keresik, amivel szemben az érdeklődés főleg exportszámlára rendkívül élénk érdekes jelenség az is, hogy az új borkereskedők nem veszik igénybe az új borkereskedők nem veszik igénybe a rendelkezésükre bocsátott hiteleket, olyan szűk keretek között mozog a borkinlát a termelők részéről. A zárt pincefelszerelések átvételi árát illetően, amelyet a juttatásban részesültek öt év alatt, egyenlő részletekben tartoznak megfizetni, nem alakult még ki végleges helyzet. A kamara tudvalevően literenként 3 filléres tájékoztató árát állapított meg, ezen az alapon azonban nem jött létre magánmegállapodás átadók és átvevők között, az elsőfoku iparhatóság pedig, amely előtt a konkrét ügyek vannak, még nem hozott véghatározatot. Az új borkereskedők számát országsszerte mintegy 1500-ra teszik, ami csaknem kétszerese a régi létszámnak.

Meghívó.

A „HOMBÁR”

Gyoma és Vidéke Mezőgazdáinak Tárház
Termelő és Értékesítő Szövetkezete

1942 évi december 8-án, délelőtt 10 órakor tartja székházában
Gyomán, Kossuth Lajos-utca 68 szám alatt

HATODIK ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

melyre a tagokat meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó,
2. Jegyzőkönyvvezető és hitelesítők kijelölése.
3. Az igazgatóság jelentése a hatodik üzletévről.
4. Az évi mérleg- és eredmény számla előterjesztése a felügyelőbizottság jelentésével.
5. Határozat az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak adandó felmentés tárgyában.
6. Igazgatóság választása.

Az Igazgatóság.

Az alapszabályok 24. §-a szerint szavazati jogot csak az az üzletrészes gyakorolhat, aki üzletrészeit a szövetkezet pénztáránál, Gyoma, Kossuth Lajos-utca 68 szám alatt, legalább 3 nappal a közgyűlés előtt, a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—12 óra között teszi.

A leletbe helyezett üzletrészekről igazoló jegyek adnak ki, amelyek névre szólnak és csak a megnevezett személyt, vagy annak meghatalmazottját jogosítják fel a közgyűlésen való részvételre, de ilyen meghatalmazott csak tag lehet.

A felügyelőbizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet irodahelyiségében (Gyoma, Kossuth Lajos-utca 68 szám) a hivatalos órák alatt, délelőtt 9—12 óra között megtekinthető.

* 27. §. A rendes vagy rendkívüli közgyűlés jogerősen határoz minden azon tárgyak felett, amelyek napirendjére ki voltak tűzve.

g. Bárminemű indítvány, melyet az elsorolt tárgyakon kívül az igazgatóság saját részéről, vagy valamely tagnak a közgyűlést 30 nappal megelőzőleg történt bejelentése alapján napirendjére tűzött.

H I R E K

Az utolsó közönség figyelmebe. December 1-től kezdve a 623 sz. vonat, mely 15 óra 01 perckor indul Gyomáról, Szarvas helyett Szolnokig köreledik, s onnan kap csatlakozást Budapestre.

Kivágtak egy évezredes fát. Rozsnyó fürdő mellett, a csucsomi hullában egy hatalmas két és fél méter átmérőjű fa áll. Az idő vasfoga annyira kirágta már, hogy belsejében másfél méteres üresség van. Most megengedték a fa kivágását. Szakemberek véleménye szerint a fa több mint egy évezred óta áll jelenlegi helyén. A törzsét meghagyták és így is 48 méter tűzfát jარaboltak fel a hatalmas tölgyfából.

A kőbőlkuti leventék mintaszertől olajtermelése. Kőbőlkut közönség leventéi hét hold eddig műveletlen területet napraforgó-maggal vetettek be és oly mintaszertől művelték, hogy közel 3000 pengő bevételt értek el. A kisalföldi mezőgazdasági kamara területén a napraforgótermesztési versenyben ők mutatták fel a legjobb eredményt. A leventék maguk végezték a behordást és a cséplést is. A kamara jutalomban részesítette a levente egyesületet.

Szerencsétlenség. Kedden délután Julius János 13 éves tanyai lakost hozta be az édesanyja az orvoshoz. Addig míg ő Endrődön járt otthon hagyott 3 gyermeke közül a legnagyobbik begyújtott a kályhába, s miután fáztak és a tűz nem égett jól a petróleumos tüvegéből törtött rá a fára. A láng végig szelődött az tüvegcsájáig, és szelvégt a tüveget a kiömlött égő petróleum pedig pillanatok alatt lángba borította a gyermek ruháját. Ijedtében kiszaladt az udvarra és az eresz alatt lévő kádból merített jeges vízzel lelocsolta magát, de ez idő alatt már úgy égett mint egy fátyka. Fél testéről leégett a bőr s az első segélynyújtó orvos azonnal beszállította a békéscsabai kórházba. Állapota reménytelen.

— **Gondoljatok azokra, akik távol a hazától a legzordabb télben is helytállnak Magyarorszáért! Adjatok téliruhát a hadseregnek!**

Kéthetes tanfolyamot rendez a Magyar Műszaki Szövetség vidékről jelentkező villamoshegesztők számára. Réletes tájékoztató díjmentesen küld a szövetség Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 11.

Balesetek. Mayer Ferenc ligeti vendéglős bérlő, szerdán délután nagy takarítást végzett a söntésben, és a sörös apparátus vizét, hogy be ne fagyjon kiakarta önteni. Kifele menet a tépcsőn megeszszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy egyik lába alágyűrődött az bokában összeviszta tört, a másik lába pedig térdben tört el. Senki nem volt a ligetben ki segítségére mehetett volna, úgy hogy négykézláb vonszolta magát a pavillon épülete körül egész a lakásig, ahol aztán besegítették. A kihívott orvos azonnal beszállította az első segélynyújtás után a békéscsabai kórházba. Állapota súlyos. — Lapatinzski Pálné Raduska Mária 38 éves gyomai lakos, háztartási alkalmazott — ki a 48-as Olvasókörben volt alkalmazva, a kocsirol egy tüveg szódát vett le, amelyet elis ejtett. A szódás tüveg fellobbant és úgy felhasította a lábát, hogy azt az orvos varta össze. Állapota nem veszélyes.

Matuska arcvonalszolgálatra jelentkezett. Matuska Szilveszter, a bialorbágyi vasuti mezenyelt lettelese, aki élelfogytligiani büntetéséből 11 évet töltött már el a fegyházban, arcvonalszolgálatra jelentkezett. Hivatkozott arra, hogy az első világháborúban mint löhadnagy vett részt és sok kitüntetést szerzett. Kérelmét elfogadták és Matuska Szilvesztert, akil annakidején az ítéletben tisztí rangjától is megfosztottak, most egyszerű közlegényként már is indult a harctérre.

Aratás a déli féltekén. Földünk déli felén tudvalevőleg decemberben van a nyár közepe. Ennek megfelelően Argentínában az aratás november végén kezdődik. Ebben az évben ottan 6,5 millió hektár területen termeltek búzát. Az idei termést 50 millió q-ra becsülik, amelyhez még hozzászámítandó a tavalyi termésből megmaradt ugyancsak 50 millió q készlet. Minthogy az eddigiek szerint az állam befogyasztása 27 millió q, 15 millió q-t Spanyolországba, ugyanannyit 15 millió q-t Braziliába, 10 millió q-t más délamerikai államokba szállítanak, az országnak 30 millió q — egyelőre elhelyezetlen — feleslege marad. Egyébként hivatalos jelentés szerint a közeli napokban kormányrendelet fog megjelenni, amely ismét el fogja rendelni az idei termés állami felvásárlását, beleértve a lenmagot is. A felvásárlási ár még nincs meghatározva, de feltételezik, hogy az eddigi átvételi ár, amely bérmentve Buenos Airesbe szállítva 1000 kg-onként 67,5, illetve 92,5 pézó volt, tovább is érvényben marad.

Kruchló Gábor Garzó Gyula utca 1 szám alatt egy gramfonon tizenhét lemezzel eladó.

Tudja-e . . .

hogy a múlt század elején egy elmes-fellaláló zenélő tényérokot hozott forgalomba. A különleges áru megvételére a következő szavakkal csábított: „A tényérok belül üresek s akkor kezdenek el zenélni, ha forró folyadékot öntenek beléjük. Mivel minden tényért bizonyos meghatározott hangra lehet hangolni, a tényérok egy levest evő társaságnak szórakoztató zenével szolgálhatnak“.

hogy XIV. Lajos francia király idejében az udvari zenekar tagjai azt a kiváltságot élvezték, hogy bármely francia városban külön engedély nélkül borbélyüzletet nyithattak.

hogy az eszkimóknál az illem elleni súlyos vétségnek számít, ha egy nő a lábát vagy akár a lábujjait földetlenül mutatja. Viszont más testrészeit nyugodtan földetlenül hagyhatja idegenek jelenlétében is a nélkül, hogy megbotránszólásra szolgáltassa őket.

hogy a bauxit nevű fém, amelyből az alumíniumot készítik, nevét első lelőhelyéről, a délfraanciaországi Les Baux nevű falucskáról nyerte.

hogy a Kaukázus tetejéről el lehet látni a Fekete-tengerre és a Káspi-tóra is.

hogy az ókorban Itáliában még nem voltak narancsültvények. Először Néro császár uralkodása alatt (54-68) hozták narancsot Kis-Ázsiából és Afrikából római földre.

hogy a billiárdgolyó egy hosszabb játszma alatt több, mint 80 kilométernyi távolságot tehet meg.

hogy a golfjátékos egy látszólag kényelmes játék alatt ugyanolyan erőt fejt ki, mintha a 138 méter magas berlini rádiótornyot nyolcszor mászná meg egymás után.

hogy egy felnőtt ember s egy ugyanolyan súlyu majom izomerejének összehasonlításánál a majomé lett a pálna.

hogy egy gyorsuszó bajnok gyorsabban uszik a cápánál.

hogy egy ötös teniszjátékmánál a játékos ide-odaszaladgálva 17 kilométert tesz meg.

hogy Osióban a patkányok évente 8 millió koronára rugó kárt okoznak.

hogy a francia konvent naptárreformmal foglalkozó gyűlésén az egyik képviselő a következő szavakkal tiltakozott a hétnek tíz nappá való változtatásába: „Évszázadok óta bevett szokás, hogy a tisztességes polgár a hét végén tiszta inget vált. Az emberi jogok ellen vétene az, aki egy polgárt arra akarna kényszeríteni, hogy az ingét a jövőben tíz napig hordja“.

Apollo Mozgó Gyoma.

December 5

szombat

Emil Jannings-óriásfilmje:

Krüger Apo

Egy nép háborújának grandiózus színjátéka.

December 6-7

vasárnap-hétfő

Szörényi Éva, Ajtay Andor, Turay Ida, Bilicsi Tivadar, Greguss Zoltán:

Jelmezbál

Humor, dráma, izgalom, szerelem.
Magyar Világhíradó.

December 8

kedd

A teljes bevételt honvédeink karácsonyfájára fordítjuk!

Zavaros éjszaka

Bonyodalmas magyar vígjáték.

Hős honvédeink javát szolgáljuk! Mindenki ott legyen!

December 9

szombat

Szelezki Zita, Páper Antal, Vaszary Piri:

Eladó birtok

Mikszáth Kálmán világhírű regénye.

UFA világhíradó.

ELŐADÁSOK: vasár- és ünnepnap fél 2, fél 4, fél 6, fél 8 ó.,
hétköznap fél 4, fél 6 és fél 8 órákor.

hogy a Dániához tartozó apró szigetekeken vannak a világ legkisebb iskolái. Az iskoláknak gyakran csupán 6-8 tanulója van

hogy Raagő szigete 150 hold kiterjedésű, a tenger színe fölötti legmagasabb pontja hat méter s lakóinak száma 21 (MN)

Mindenkinek szól ez a figyelmeztetés: aki otthon, nyugodt kényelmeit biztosító polgári környezetben és nem minden percben reá leselkedő veszedelmek között végzi polgári munkáját, tartsa erkölcsi kötelességének, hogy bőségesen adakozzék a honvédség téli ruhagyűjtő akciójára.

Az IFJU REPÜLŐ, a magyar ifjúság repülőlapja decemberi száma megjelent. Az Ifju Repülő, a levegő-mozgók, akik most kapcsolódnak bele teljes erővel a nagy nemzeti építőmunkába. Számos apró kis ismeret, műhelyfogást tanulhat a lapból a modellező. Így a lap utal mutat a jövőendő magyar nagy repülési teljesítményekhez s így a nemzeti repülésügyet segíti előre nagy lépésekkel. A Jánosy István fő szerkesztő vezetésével szerkesztett „Ifju Repülő“ új számának ára 30 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivataltól (VII., Király utca 93.) kérjen.

A Vármegyei Közjóléti Szövetkezet felhívta a Vármegyei Mészéri Egyesület tagjainak ezelőtt három évvel adott pénzközlésén visszafizetésére tagjait.

Puderhiány fenyeget. Békeidőben az igazi jóminőségű ajakpirosítókat a bálnak testéből kivett anyagokból állították elő, a pudergyártáshoz pedig horgonyoxidot használtak. A háború miatt a bálnavadászat szünetel, a horgonyoxid a hadikocsi gyártásához kell, írja Tolnai Világlapja új száma. A legjobb magyar írók novelláin, a szórakoztató és ismeretterjesztő cikkek dus során és a közkezdelt rovatokon kívül közei száz aktuális magyar és külföldi kép található népszerű családi lapban. Tolnai Világlapja egy száma 24 fillér.

Uj színházi bemutatók Budapesten. Az őszi színházi idény-újdonosságairól érdekes kritikákban számol be a Délbáb legújabb száma Friss színházi beszámolók, elbeszélések, versek, kitűnő rádióműsor, divatrovat. Asszonyok postája, rejtvények, humor, gazdag filmrovat, rengeteg szebbnél szebb kép, ez a Délbáb legújabb száma. A legszebb és legnépszerűbb színházi hétfőnap egyben a legolcsóbb is, mert az ára csak 20 fillér.

A Magyar Föld heti képeslap képekkel és értékes cikkekkel jelent meg. A magyar falu képes lapja, mely gazdasági cikkekben számol be. Továbbá elbeszéléseket, verseket, kiegészítők szövegeket, piaci és vásári árakat és rendelkezések találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivataltól, Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

ENDRÓDI MOZI

1942 dec. 6-7 én, vasárnap

3-5-7 órákor,

hétfőn 5 és 7 órákor.

A velencei filmkiállításán kitüntetett film!

Egy éjszaka Erdélyben

Főszereplők: Szelezki Zita, Lázár Mária, Mészey Mária, Páper Antal, Nagy István.

II. József császár erdélyi utjának vidám kalandjai.

A műsor kiegészítve.

Vigjáték és UFA híradókkal.

A magyar társadalom népszerű repülőlapjának, a Magyar Szárnyak-nak legújabb, decemberi első száma megjelent. Értékes és gazdag tartalmával érdekes olvasmányul szolgál minden érdeklődőnek, nem csupán a szakembernek, hanem annak is, aki a legkorszerűbb repülésügyi hírművekről és a repülők életéről és harcáról akar élvezetes cikkeket olvasni. A „Magyar Szárnyak“ legújabb számának ára 50 fillér. A lap havonta kétszer jelenik meg. Mutatványszámot kívánatra a kiadóhivataltól (VII. Király utca 93.) készséggel küld.

A KORONDI hírneves székely fazekasok és taplóáru készítői, akiknek készítményei művészei szempontból is országos hírnévre tettek szert, országzászlót, hőskörművét és kulturházat akarnak emelni községükben s arra kéri a megértő közönséget, hogy vásárolják portékáikat, amelyről árjegyzékkel szívesen szolgálnak. Rendeléseket felvesz Korond Község Előjárósága, Korond, Udvarhely megye.

A HONVÉDSÉG téli ruhagyűjtő akciójának eredménye ugyanolyan fontos, mint egy megnyert csata. Adjanak meleg ruhát a harcoló katonáknak, hogy győztesen és jó egészségben térhessenek haza!

Publikáció

10 szög 4J fillér, minden további szó 4 f.

Háromnegyedes macskabunda, félcsikóbunda eladó. Horthy Miklós ut 11 szám alatt. 4-1

Tandl Imrének Hősök Emlékutja 109 szám alatti háza ingatlan-üzlet-helyiség összes berendezéssel, jogfolytonossággal eladó. 2-2

Király Sándor cipész egy tanulót felvesz. Hősök Emlék-utja 54 szám. 3-2

Fekete hosszú télikabát, fekete ruha eladó, özv. Zöld Dánielné Lehel-utca 13 szám alatt. 1-1

Szerkesztésért és kiadásért felel:

WAGNER MÁRTON.

Készült a könyvnyomtatás 501-ik esztendőjében a Sylvania könyvnyomdában Gyomán, felelős vezető: Teker Sándor,